

demeter

Demeter er et internationalt garantimærke for kontrollerede biodynamiske produkter. Det anvendes i 34 lande verden over.

I Danmark er det Demeterforbundet, der godkender og kontrollerer avlere, grossister, forarbejdningsvirksomheder og forhandlere efter regler, der er udarbejdet af Foreningen for Biodynamisk Jordbrug. Demeterforbundet er en uvildig instans, oprettet i 1985. Oplysninger om Demeterforbundet kan fås på Tlf 65 97 30 50.

Samarbejde mellem bonde og kunde

Der er lang tradition for en nær kontakt mellem biodynamiske gårde og deres kunder. Kontakten er erfaringsmæssigt vigtig for at styrke forståelsen for hinandens vilkår og behov. Den giver grobund for udvikling af fødevarer af høj ernæringskvalitet til priser, som bonden kan leve af og kunden leve med.

På flere gårde arbejder man med økonomiske og sociale modeller for et tættere samarbejde mellem landmanden og forbrugerne. Det drejer sig blandt andet om fondejede gårde, frikøb af jord og aktiv medvirken i gårdens arbejde. Formålet er at give bonden bedre økonomiske muligheder for at bedriften kan udvikle sig som en sund organisme og producere kvalitetsprodukter for fremtiden.

Biodynamisk forskning i jordbrug og fødevarer

Den biodynamiske forskning i jordbrug og fødevarernes ernæringskvalitet har siden starten i 1920'erne været meget omfattende. Mangeårige videnskabelige forsøg i Sverige, Schweiz og Tyskland har vist, at de biodynamiske metoder har en tydelig positiv effekt på det biologiske liv og humusindholdet i jorden samt afgrødernes kvalitet. Forskningen viser betydningen af at studere livsprocesser i naturen og bevidst arbejde med de formende kræfter i det fysiske.

I den biodynamiske forskning har man udviklet en række metoder til at synliggøre aspekter af livskræfter i afgrøder. En af disse metoder er biokrystallisationsmetoden. Den anvendes på det biodynamiske forsknings- og formidlingscenter på Hertha Levefællesskab i Herskind ved Århus og i flere andre lande, hvor man forsker i livskræfter i fødevarer og dermed deres indre kvalitet som næringsmidler.

Nærmere oplysninger om

- den biodynamiske dyrkningsmetode og dens baggrund
- Demeter-godkendte jordbrug, forretninger og forarbejdningsvirksomheder
- forskningsaktiviteter
- biodynamisk forbrugerarbejde
- kurser og litteratur

kan fås ved henvendelse til Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, der har to kontorer:

Økologiens Hus, Frederiksgade 72, 8000 Århus C, tlf. 86 19 94 45, fax 86 19 95 57

Birkum Bygade 20, 5220 Odense SØ, tlf. og fax 65 97 30 50

e-mail: biodynamisk-forening@mail.tele.dk

hjemmeside: www.okologiens-hus.dk/biodynamisk

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Mange biodynamiske og økologiske landmænd og haveejere tager hensyn til månens faser og dens stilling i forhold til stjernebillederne, når de bearbejder jorden, sår, planter og høster. Foreningen for Biodynamisk Jordbrug udgiver hvert en såkalender med angivelse af gunstige tidspunkter for arbejdet med jord og planter. Kalenderen er skrevet af Maria Thun på baggrund af hendes forskning gennem 45 år med kosmiske rytters virkning på planternes vækst, sundhed og kvalitet. I kalenderen er der desuden angivelse af gunstige dage for pasning af bier.

Levende jord,
levende planter
levende dyr,
levende mennesker

Mere liv

Biodynamisk jordbrug

Biodynamisk jordbrug – en levende helhed

Formålet med en biodynamisk landmands arbejde er at sikre jordens frugtbarhed for fremtiden og fremstille fødevarer med en høj indre og ydre kvalitet. Det opnås med en god økologisk jordbrugsdrift og et bevidst samarbejde med de livgivende kræfter i naturen. Den overordnede målsætning for et biodynamisk jordbrug er at det udvikles til en organisme, en form for individualitet, med en mangfoldighed af liv og et aktivt samspil med omverdenen.

I det biodynamiske jordbrug er det vores udgangspunkt, at der i naturen findes livgivende, formende kræfter, der virker aktivt ind i de fysiske og biologiske processer i jord, planter, dyr og mennesker. Ved hjælp af de biodynamiske præparater kan man som jordbruger styrke disse livskrafters aktivitet. Præparaterne er fremstillet af blandt andet lægeplanter og anvendes i komposten, på jorden og på planterne. De medvirker til at skabe en levende og frugtbar jord og afgrøder, der vokser og modnes på en harmonisk måde til fødevarer med en høj næringskvalitet.

Som biodynamikere ser vi en klar sammenhæng mellem en levende jord, livskraftige planter og livskraftige dyr og

mennesker. Vi arbejder derfor med at styrke de levende kræfter fra frø til fødevarer, fra jord til bord.

Ordet biodynamisk beskriver forbindelsen mellem himmel og jord: **bio** står for biologisk eller økologisk, dvs. de levende organismer, deres behov og samspil, mens **dynamisk** står for kraft, energi og bevægelse.

Den biodynamiske metode er udviklet gennem praktisk arbejde og målrettet forskning på grundlag af de retningslinier, den østrigske åndsforsker Rudolf Steiner gav i 1924. Her i landet er der blevet dyrket biodynamisk siden 1936.

Økologi med et udvidet helhedssyn

Biodynamisk jordbrug er økologisk med alt hvad det betyder for et renere miljø, gode forhold for husdyr, pleje af jordens frugtbarhed og produktion af sunde fødevarer. En biodynamisk avler følger statens og EU's regler for økologisk jordbrug og kontrolleres af offentlige instanser lige som sine økologiske kolleger. Kontrollen følger produkterne hele vejen fra bonde til kunde.

Som biodynamiker går man videre end det økologiske for at styrke jordens frugtbarhed, afgrødernes sundhed og deres kvalitet som fødevarer.

Det afspejler sig i de biodynamiske Demeter-regler, der blandt andet drejer sig om

- anvendelse af de otte biodynamiske præparater, der er afbalancerende og styrkende naturlige midler til kompost, jord og afgrøder
- et afbalanceret forhold mellem husdyrhold og planteavl for at sikre en biologisk og dynamisk bæredygtighed
- krav om kvæg eller andre drøvtyggere på bedriften eller i et driftsfællesskab af hensyn til produktion af en gødning, der fremmer jordens frugtbarhed bedst muligt
- en høj grad af selvforsyning med foder for at styrke gården som individualitet og tage hensyn til kredsløbet af næringsstoffer og næringskræfter på bedriften
- at indkøbt gødning skal gennemgå en komposteringsproces med de seks af præparaterne, der er specielt udviklet til at styrke en sund omsætning af gødningen
- at køer ikke må afhornes, da horn er en naturlig og vigtig del af koens organisme
- forbud mod at bruge slam fra renseanlæg til dyrkning af foder og fødevarer for at undgå at forurene jorden og svække afgrødernes ernæringskvalitet.

Det er naturligt for biodynamikere at bruge midler og metoder, der styrker de selvhelbredende kræfter i planter og hos husdyr, f.eks. lægeurter, homøopatisk medicin og akupunktur, hvis de blive syge.

